

Een onderzoek naar Public Diplomacy beleid van President Carter ten
aanzien van de Sovjetinvasie in Afghanistan

Carter Administration: Power of Words and Ideas

Bachelorscriptie
Taal- en cultuurstudies
Kawtar Rashad, 4037790
k.rashad@students.uu.nl

Datum: 18 februari 2018

Begeleider: F.L.P. Gerits

Abstract

In dit onderzoek wordt geprobeerd na te gaan op welke wijze de regering van President Carter Public Diplomacy beleid heeft ingezet om de internationale publieke opinie te beïnvloeden ten aanzien van de Sovjetinvasie in Afghanistan. Hierbij is er uitgegaan van twee frames (1) het mensenrechtenframe en (2) het atheïstische Communistenframe. Via deze frames heeft de regering van president Carter de beeldvorming van de Sovjet-Unie bij het internationale publiek negatief willen beïnvloeden. Het internationale publiek werd beïnvloed zodat ook zij druk konden uitoefenen op hun eigen regering, opdat uiteindelijk ook bij deze regering steun ontstond voor het buitenlandbeleid van de Verenigde Staten ten aanzien van de Sovjetinvasie van Afghanistan.

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Historiografie	7
Methodologie	10
De rol van Public Diplomacy beleid voor de regering van Carter	12
Het mensenrechtenframe	16
Het atheïstische Communistenframe	18
Strategische manipulatie	20
Conclusie	21
Bibliography	23
<i>Literatuur</i>	23
<i>Primaire Bronnen</i>	24

Inleiding

'I turn to ideas. I believe, with Oliver Wendell Holmes, that " man's mind, stretched to new ideas, never goes back to its original dimension." I believe, with H.G. Wells, that, "Human history is in essence a history of ideas." I believe, with President Carter, that " it is a mistake to undervalue the power of words and of ideas that words embody.'¹

Het is van belang om te erkennen dat een oorlog buiten politieke, economische en militaristische doeleinden, ook een strijd is om op het emotionele en intellectuele gevoel van een publiek in te spelen, 'om zo publieke opinie te beïnvloeden ter bevordering van het eigen belang'.²

Na de Tweede Wereldoorlog, waar de Verenigde Staten (VS) en de Sovjet-Unie (USSR) als bondgenoten optraden tegen Duitsland en zijn bondgenoten Italië en Japan, liepen de geopolitieke en ideologische spanningen hoog op tijdens de Koude Oorlog. Dit resulteerde in een machtsstrijd tussen twee grootmachten: de Verenigde Staten en Sovjet-Unie.³ De nucleaire wapenwedloop in de eerste fase van de Koude Oorlog, een competitie tussen de grootmachten voor het ontwikkelen van nucleaire wapens, werd na de Cubacrisis opgevolgd door een fase van detente waarin zowel de VS als de USSR enige stabiliteit nastreefden, door samenwerking om de wapenwedloop in te perken en hun nationale belangen te bevorderen. Deze detente zorgde voor de *Strategic Arms Limitation Treaty (SALT)* in 1972.⁴ Eind jaren zeventig, van de twintigste eeuw, werd de Koude Oorlog gekenmerkt door de toegenomen concurrentie voor het verkrijgen en behouden van politieke en economische invloed in derdewereldlanden. Dit leidde tot verscheidene conflicten in deze derdewereldlanden, zo ook in Afghanistan.

In 1977 werd President Jimmy Carter, de negenendertigste President van de Verenigde Staten. Hij werd gekozen in de nasleep van de Vietnamoorlog en Watergate-affaire. Deze voorgeschiedenis dwong hem enigszins om het Amerikaanse buitenlandsbeleid sterk te veranderen en te kiezen voor een benadering waarin mensenrechten en non-interventie

¹ Remarks by the director of the International Communication Agency (Reinhart), 3 April 1978, FRUS, 1977–1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3, doc. 125.

² Nancy Snow, Philip M. Taylor, *Routledge Handbook of Public Diplomacy* (New York 2009) p.19.

³ J.R. McNeill, K. Pomeranz, *Production, Destruction and Connection 1750–Present: Shared Transformations?*, The Cambridge World History (Cambridge 2015) p. 321-322.

⁴ McNeill, Pomeranz, *Production, Destruction and Connection*, p. 329-330.

centraal stonden.⁵ Deze twee idealen kwamen ook sterk terug in het Public Diplomacy beleid van de Verenigde Staten gedurende zijn presidentschap. Ondanks Carters idealen werd zijn ambtsperiode vooral gekenmerkt door zwak en inadequaat optreden: het Iraanse gijzelingsdrama van 1979, waarbij Iraanse studenten 444 dagen lang Amerikaanse diplomaten gijzelden, en ook de Sovjetinvasie van Afghanistan had een negatieve impact op zijn presidentschap, zo stellen historici.⁶

De val van de Sjah in Iran en het streven naar nucleaire wapens van Pakistan hebben mede geleid tot het Amerikaans beleid in Afghanistan, leidend tot *Operation Cyclone*: de geheime Amerikaanse operatie voor het financieren van de Mujahedeem in Afghanistan.⁷ Tot 1979 en voor de val van de Sjah van Iran, was de Verenigde Staten in staat de eigen macht en belangen in Zuid-Azië te beschermen. In ruil voor grootschalige militaire hulp verleende de Sjah de Verenigde Staten toegang tot verscheidene militaire bases en inlichtingenfaciliteiten, waardoor de oliestroom van de Perzische Golf tot de Westerse wereld werd gewaarborgd, terwijl de toegang van de Sovjets naar de Perzische Golf of de Indische Oceaan werd voorkomen. Deze situatie veranderde echter door de val van de Sjah in Iran en verzwakte de greep van de Verenigde Staten in Centraal- en West-Azië.⁸ Daarnaast was er ook een precaire situatie gaande bij het Afghaanse buurland Pakistan. De relatie tussen president Carter en de Pakistaanse president Zia-ul-Haq was problematisch vanwege Pakistans streven naar nucleaire wapens in de jaren zeventig. Al jaren voor deze gebeurtenissen was het beleid van de Verenigde Staten dat er alles aan gedaan moest worden om de goede banden te onderhouden met Pakistan en Iran.⁹ Nu dit in gevaar dreigde te geraken en de Sovjets ook de Afghaanse regering voor zich wisten te winnen, moesten de Verenigde Staten ingrijpen.

In 1979 werd Afghanistan binnengevallen door de naburige Sovjet-Unie met een bloedige oorlog als resultaat. Na de Sovjetinvasie veranderde Afghanistan in het strijdtoneel van de Koude Oorlog, waar de Verenigde Staten wapens en financiële steun leverde aan de Afghaanse Mujahedeem, die op hun beurt vochten tegen de Sovjetbezitters. Door de Sovjetinvasie en de Amerikaanse hulp aan de rebellenstrijders namen de spanningen van de Koude Oorlog tussen de twee supermachten weer toe. Afghanistan was van belang voor de

⁵ David F. Schmitz, Vanessa Walker, 'Jimmy Carter and the Foreign Policy of Human Rights: The Development of a Post-Cold War Foreign Policy', *Diplomatic History* vol.28 no.1 (2004) p. 113.

⁶ Richard J. Samuels, *Encyclopedia of United States National Security* (California 2006) p. 107-108.

⁷ The American Presidency Project, *The State of the Union Address Delivered Before a Joint Session of the Congress on, January 23, 1980* by President Jimmy Carter.

⁸ Steve Galster, *AFGHANISTAN: THE MAKING OF U.S. POLICY, 1973-1990* (October 9, 2001).

⁹ Bruce Riedel, *What We Won : America's Secret War in Afghanistan, 1979-89* (Washington 2014) p. 58.

Verenigde Staten vanwege de toegang tot natuurlijke hulpbronnen in de buurlanden, de noodzaak om toegang tot deze middelen en om deze geostrategische locatie te waarborgen met een bewuste visie op geopolitiek voordeel.¹⁰ Door de angst voor het verlies van macht in de regio verklaarde President Carter 23 Januari 1980 zijn Carter Doctrine, waarin hij stelde dat iedere aanval op de Perzische Golf vergeldt zou worden door de Verenigde Staten met militaire middelen. Dat was een regelrechte reactie op de Sovjetinvasie in Afghanistan.¹¹

Na de invasie van 1979 werd Public Diplomacy (PD) ingezet om de internationale publieke opinie te beïnvloeden ten aanzien van de Sovjet-invasie. PD is een instrument dat een regering gebruikt om te communiceren met de burgers van andere staten door middel van bijvoorbeeld culturele uitwisselingsprojecten en media.¹² Daarmee kan dit instrument een evenzo belangrijk overtuigingsmiddel zijn als politieke diplomatie. Het doel van PD is om een positief beeld te scheppen van de eigen cultuur, de onderliggende waarden en het politieke beleid, om andere staten daarmee voor zich te winnen, aldus Joseph Nye.¹³ PD wordt gezien als een essentieel instrument voor de Verenigde Staten voor het winnen van de Koude Oorlog.

Nye ontkent dat PD niets anders dan een andere benaming voor propaganda is, aangezien propaganda vaak geloofwaardigheid mist en dus contraproductief is voor Soft Power.¹⁴ Tegelijkertijd zijn propaganda, misleiding en desinformatie volgens vele historici wel degelijk van groot belang geweest voor de behaalde resultaten van de Verenigde Staten tijdens de Koude Oorlog.¹⁵ Dit onderzoek maakt echter geen onderscheid tussen Public Diplomacy en propaganda. PD zal worden gebruikt om het instrument te duiden dat een regering gebruikt om te communiceren met de burgers van andere staten, en zo invloed uit te oefenen en de publieke opinie te beïnvloeden. Dit onderzoek zal zich richten op het PD-beleid van Carter ten aanzien van de Sovjetinvasie in Afghanistan.

¹⁰ Shaida Mohammad Abdali, *Afghanistan, Pakistan, India: A paradigm shift* (New Delhi 2016) p 5-6.

¹¹ Dina Badie, 'Doctrinal Cycles and the Dual-Crisis of 1979', *International Studies Perspective* (2011) p. 226.

¹² Joseph S. Nye, 'Public Diplomacy in a Changing World', *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 616. (1996) p. 95.

¹³ Nye, 'Public Diplomacy' p. 94-95.

¹⁴ Ibidem, p.98.

¹⁵ Belmonte, *Selling the American*, p.7.

Historiografie

Na de Sovjet-invasie in Afghanistan probeerde de VS en de regering Carter om de internationale publieke opinie te beïnvloeden ten aanzien van de invasie, om op deze wijze internationale steun te verkrijgen voor het buitenlandbeleid van de Verenigde Staten. Dit is goed terug te zien in de documentaire *Invasion – Afghanistan, 1980*.¹⁶ Verscheidene kopieën van deze videotape zijn internationaal verspreid door de Amerikaanse regering, zodoende is het in onder andere Korea, Portugal en Spanje op de nationale televisie uitgezonden.¹⁷ In deze documentaire wordt in dertig minuten de relatie tussen Afghanistan en de Sovjet-Unie in de jaren zeventig uitgelicht. Echter staan de Sovjet-invasie in Afghanistan en de daarmee samenhangende problemen voor de Afghaanse bevolking centraal. Wat duidelijk naar voren komt zijn twee elementen 1) Islamitische Afghanen die worden gekweld door ongelovige Communisten ofwel het ‘atheïstische’ Communistenframe en 2) de mensenrechtenschendingen van de Sovjet-Unie in Afghanistan ofwel het mensenrechtenframe. Het is achteraf gezien duidelijk, zowel bij het zien van de dvd als bij het lezen van het Amerikaanse nationale strategie ten aanzien van Afghanistan van 1980, dat het hier gaat om het bewust verspreiden van eigen gecreëerde informatie om de internationale publieke opinie te beïnvloeden. Daarmee gebruikte de Verenigde Staten en Carters regering propaganda als diplomatiek instrument. Helaas is er gebleken dat er weinig onderzoek is gedaan naar het PD beleid van Carter ten aanzien van de Sovjet-invasie van 1979. Het onderzoek dat verricht is heeft geen betrekking op de twee hierboven genoemde frames met betrekking tot PD, die ook keer op keer genoemd worden in verschillende Amerikaanse documenten uit onder andere het Foreign Relations of the United States (FRUS) archief.

Wel hebben vele historici onderzoek verricht naar de Koude Oorlog en verschillende posities binnen het wetenschappelijke debat ingenomen. Zeker tijdens de Koude Oorlog hing er een zeker mysterie rondom alle gebeurtenissen, rondom de politieke, economische en militaristische spanningen. Met het einde van de Koude Oorlog gingen dan ook veel historici op zoek naar een ‘completere’ weergave van de Koude Oorlog. Zo analyseert Freedman in zijn artikel ‘Frostbitten, decoding the Cold War 20 years later,’ dat alle gebeurtenissen tussen 1945 en 1991 als onderdeel van de Koude Oorlog worden beschouwd, hoewel dit niet het geval

¹⁶ National Archives and Records Administration, *Invasion – Afghanistan, 1980* (DVD 1980).

¹⁷ Public Affairs Strategy on Afghanistan, 19 May 1980, Digital National Security Archive, CIA Covert Operations: From Carter to Obama, 1977-2010.

hoeft te zijn. Hij pleit dat de Koude Oorlog losgekoppeld moet worden van andere twintigste-eeuwse gebeurtenissen, zoals het dekolonisatieproces. Een andere historicus, Odd Arne Westad, pleit in zijn boek *Global Cold War, Third World Interventions and the Making of Our Time* voor een pluralistische weergave van de geschiedenis van de Koude Oorlog, door een internationale geschiedenis met meer focus op sociale, culturele en intellectuele onderwerpen.

Ten aanzien van Carters buitenlandbeleid is het conventionele, wetenschappelijke onderzoek veelal gericht op de hervormingen van mensenrechten en zijn idealen. David Skidmore concludeert in zijn artikel 'Carter and his failure of foreign policy reform', dat Carter en zijn adviseurs aan het eind van zijn ambtstermijn afgestapt zijn van de hervormingen met betrekking tot mensenrechten. Skidmore's verklaring van deze mislukking van de Carters poging tot hervorming van het buitenlands beleid ligt in de afname van zijn binnenlandse legitimiteit. De president heeft zich in het buitenlandbeleid en het nationale veiligheidsbeleid uiteindelijk geconformeerd aan traditionele opvattingen en is afgestapt van zijn moraal. Hiermee gaat Skidmore in op de conventionele argumentatie van het moralisme van Carter.¹⁸ Betty Glad poneert in, *An Outsider in the White House: Jimmy Carter, His Advisors, and the Making of American Foreign Policy*, echter een revisionistische benadering in haar onderzoek. Ze bespreekt voornamelijk president Carter en zijn veiligheidsadviseur Brzezinski en staatssecretaris Vance en de rol die zij uiteindelijk hadden op de besluitvorming. Dit in tegenstelling tot post-revisionistische visie van Scott Kaufman, *Plans Unravelled: The Foreign Policy of the Carter Administration*, die juist in gaat op de wijze waarop president Carter leiding gaf. Zij geeft een president weer die geen beslissingen durfde te nemen, wat Carter uiteindelijk fataal werd.

Onderzoek naar de Sovjetinvasie in Afghanistan is ook een centraal onderwerp in de geschiedenis van de Koude Oorlog. Bruce Riedel, een oudgediende van de CIA, analyseert in zijn boek *What We Won: America's Secret War in Afghanistan*, alle belangrijkste actoren binnen deze oorlog zoals de Afghaanse communisten, de Pakistaanse inlichtingendienst en de Sovjet-Unie inmenging. Ook Andre Hartman gaat in zijn artikel 'The Red Template' in op een realpolitieke visie van het Amerikaans beleid in het Sovjet bezette Afghanistan. Volgens hem was de Amerikaanse strategie tijdens de Koude Oorlog om de eigen macht en toegang tot

¹⁸ David Skidmore, 'Carter and his failure of foreign policy reform', *Political Science Quarterly*, vol.108, no.4 (1993) p. 699-729.

grondstoffen te beschermen, en daarbij hun positie in de Arabische Zee en de Perzische Golf te behouden.

Auteurs zoals Philip M. Taylor in onder meer *Munitions of the Mind* en Robert Cole in *Propaganda in Twentieth Century War and Politics* hebben uitgebreid onderzoek gedaan naar het Amerikaans gebruik van propaganda in de twintigste eeuw. Allan Winkler and Holly Cowan Shulman zijn juist ingegaan op het gebruik van propaganda tijdens de Tweede Wereldoorlog, terwijl Walter Hixon en Scott Lucas onderzoek hebben verricht naar het Amerikaans gebruik van propaganda in de eerste jaren van de Koude Oorlog. Alan Heil en Michael Nelson hebben zich echter gericht op de beginfase van de *Voice of Amerika*, waarmee de Verenigde Staten het internationale publiek wilde bereiken. Recenter werk dat het gebruik van propaganda tijdens de Koude Oorlog beschrijft, is dat van Laura Belmonte met haar boek *Selling the American Way: U.S. Propaganda and the Cold War*. Belmonte ziet, in tegenstelling tot Joseph Nye, het gebruik van informatie waarbij de Verenigde Staten worden geportretteerd als de bakermat van vrijheid, tolerantie en individualiteit wél als propaganda. Ook Ken Osgood (2) stelt in zijn artikel 'Hearts and Minds: The Unconventional Cold War' dat beide grootmachten gebruik maakten van psychological warfare. Zowel de Verenigde Staten als de Sovjet-Unie vochten een culturele Koude Oorlog door propaganda-uitingen via verschillende mediaplatforms. De Amerikaanse regering heeft volgens Osgood diplomatieke en culturele middelen ingezet om internationale opvatting te beïnvloeden. Echter betreft geen van de auteurs het PD-beleid van Carter ten aanzien van de Sovjet-invasie in Afghanistan bij hun onderzoek. Wie dat wel doet, is A.W. Jolink die in haar masterscriptie onderzoek verricht naar het gebruik van psychologische operaties ten tijde van de Sovjetinvasie in Afghanistan. Zij gaat in op de manipulatie van louter de Afghaanse bevolking, door zowel de Verenigde Staten als de Sovjet-Unie te belichten. Nicholas J. Cull beschrijft in *The Cold War and the United States Information Agency: American Propaganda and Public Diplomacy, 1945-1989*, een uitgebreide geschiedenis van PD van na de Tweede Wereldoorlog tot en met 1989. Hij geeft een heel uitgebreid en zeer nauwkeurig beeld van Amerikaanse propaganda tijdens de hele Koude Oorlog, waarin Cull ook het PD-beleid van president Carter beschrijft. De twee frames waar dit onderzoek dieper op ingaat, blijven echter ook in Culls onderzoek onbesproken.

Zoals geconstateerd, is er veel onderzoek verricht naar de Koude Oorlog, President Carter, Sovjetinvasie in Afghanistan en het gebruik van propaganda, en daarmee is er veel wetenschappelijke literatuur beschikbaar over het conflict in Afghanistan tijdens de Koude

Oorlog. Toch is er een hiaat binnen de geschiedschrijving van dit thema, namelijk dat er weinig onderzoek is gedaan naar het PD-beleid van de regering Carter specifiek met betrekking tot de Sovjetinvasie, maar bovenal het PD-beleid met de focus op het mensenrechtenframe en het 'atheïstische' Communistenframe. In deze scriptie zal dan ook geprobeerd worden om dit hiaat op te vullen en wel met de beantwoording van de volgende hoofdvraag: *Wat was de communicatiestrategie van Carters regering, gericht op het internationale publiek, en wat wordt hiermee verteld over de rol die Public Diplomacy had in de strategie van Carter ten aanzien van de Sovjetinvasie in Afghanistan?* Deze vraag zal beantwoord worden aan de hand van een tweetal deelvragen. (1) Wat is de rol van PD voor de regering van Carter? Daarbij wordt er ingegaan op de context dat het PD beleid gevormd had ten aanzien van Afghanistan. (2) Welke frames heeft de regering van president Carter gebruikt om de internationale publieke opinie te beïnvloeden ten aanzien van Sovjet-Unie in Afghanistan? Deze deelvraag wordt behandeld in de daaropvolgende twee hoofdstukken, namelijk: Het mensenrechtenframe en het atheïstische Communistenframe. Aan de hand van deze twee deelvragen zal er antwoord gegeven worden op de hoofdvraag. (3) Hier zal nader worden besproken waar die communicatiestrategie op gericht was, namelijk voor de strategische manipulatie van de publieke opinie.

Methodologie

In deze scriptie zal worden onderzocht wat er in Amerikaanse overheidsdocumenten staat over gebruik van Public Diplomacy door de Verenigde Staten ten aanzien van de Sovjetinvasie in Afghanistan, van 1979 tot 1980. Daarnaast zal er ook gekeken worden naar mediabronnen, zoals om het gebruik van Public Diplomacy beleid van Carter en de Verenigde Staten te bevestigen. De volgende archieven zullen geraadpleegd worden voor het onderzoek: het Wilson Center Cold War International History Project (CWIHP), U.S. Declassified Documents Online (USDDO), Digital National Security Archive (DNSA), de Freedom of Information Act Electronic Reading Room CIA en Foreign Relations of the United States (FRUS). Daarnaast zal er onderzoek gedaan worden naar de Westerse media in de periode van 1979 tot 1980. Dit zal uitgevoerd worden in Delpher, The Guardian en Times digital archives. Er zal gezocht worden op zoektermen als Afghanistan, Public Diplomacy, Sovjetinvasie, mensenrechten, soevereiniteit, 1979 en Carter. Deze bronnen zullen getoetst worden aan de hand van een

tweetal frames waarin de Sovjet-Unie geplaatst werd. Deze frames hebben zowel betrekking op de persoon Carter, als de dynamiek van de tijd:

1) Het mensenrechtenframe, waarbij de Sovjet-Unie de mensenrechten van de Afghaanse bevolking schond. Het begrip mensenrechten is van groot belang geweest in president Carters ambtstermijn. Al vanaf zijn verkiezingsprogramma stond het begrip centraal in zijn communicatie in de politieke arena.¹⁹ 'I tell you that as long as I am President, we will hold high the banner of human rights, and you can depend on it.'²⁰ Als vanzelfsprekend noemde hij dit begrip keer op keer in zijn uitingen over de Sovjetinvasie in Afghanistan. Daarnaast speelde het mensenrechtendiscours een grote rol in de jaren zeventig van de vorige eeuw. Een van de redenen voor de opkomst van mensenrechten was de groei van niet-gouvernementele organisaties (NGO's) zoals *Amnesty International*. Deze organisaties legden de nadruk op de gelijkwaardigheid van mensen waar dan ook ter wereld. Andere redenen waren bijvoorbeeld de militaire coup in Chili in 1973, de Helsinki-conferentie en Helsinki-akkoorden over mensenrechten van 1975.²¹ Ook de oorlog in Vietnam was een van de voornaamste redenen voor het toenemende mensenrechten discours. Daar bekritiseerde het publiek de door de staat gesteunde repressie van zowel politieke als burgerrechten.

2) Het 'atheïstische' Communistenframe, waarin de Sovjet-Unie de 'religieuze' moslims in Afghanistan mishandelden en vermoorden. President Carter was zelf een devoot evangelist, een van de meest gelovige presidenten van de VS ooit en nam zijn religie als uitgangspunt tijdens zijn presidentschap.²² In zijn autobiografie *Living Faith* bespreekt Carter uitvoerig wat de impact van zijn geloof had op het beleid dat hij voerde als President van de Verenigde Staten. Naar eigen zeggen was zijn geloof de reden waarom mensenrechten een centraal thema was in zijn leven.²³ Daarnaast was de groeiende politieke Islam, zoals de Revolutie in Iran, ook een probleem aan het worden voor de VS. Derhalve moest de VS Islamitische landen en moslim aan zich binden. Daarom werd de Sovjet-Unie maar al te graag geprojecteerd als atheïstisch, als een natie die tegen het geloof was, geen religie praktiseerden en gelovigen onderdrukten.

¹⁹Telegram From the Department of State to Multiple Diplomatic Posts, February 3, 1977, Foreign Relations of the United States, 1977-1980: Human Rights and Humanitarian Affairs, Vol 2, p. 23.

²⁰ Jimmy Carter: "Remarks Accepting the Presidential Nomination at the 1980 Democratic National Convention in New York," August 14, 1980, *The American Presidency Project*.

²¹ Kenneth Cmiel, 'The Emergence of Human Rights Politics in the United States', *The Journal of American History*, Vol.86, No.3 (1999) p. 1231-1234.

²² Mark J. Rozell, Gleaves Whitney, Ed., *Religion and the American Presidency* (Washington 2017) p. 172.

²³ Jimmy Carter, *Living Faith* (New York 1996) p.61.

De rol van Public Diplomacy beleid voor de regering van Carter

De term Public Diplomacy werd voor het eerst gebruikt door Edmund Gullion in 1965 en kenmerkt zich als eenrichtingscommunicatie dat samenhangt met het werk van ambassadeurs en diplomaten. Gullion wilde een synoniem ontwikkelen voor propaganda, omdat het woord negatieve connotaties met zich meebracht. PD kan daarom gezien worden als synoniem voor propaganda of psychologische oorlogsvoering, wat een weerspiegeling is van de Koude Oorlog.²⁴ Al snel nam het *United States Information Agency* (USIA), een orgaan dat door President Eisenhower in het leven was geroepen om 'buitenlands publiek te informeren en beïnvloeden ter bevordering van het eigen nationaal belang'²⁵, het begrip PD over om op deze wijze hun identiteit te verbeteren en schrapten daarmee het beladen woord propaganda uit hun jargon.²⁶

Toen Carter werd verkozen als de nieuwe president, benadrukte zijn regering het belang van PD door in 1978 de USIA en de *State Department's Bureau of Cultural and Educational Affairs* (CU) samen te voegen en te herstructureren naar de *International Communications Agency* (ICA). De naamsverandering bracht twee grote aanpassingen met zich mee, namelijk dat alle activiteiten met betrekking tot publieke diplomatie toebehoorden aan ICA, terwijl voorheen ook taken werden uitgevoerd door het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Dat betekende dat er een centraal orgaan werd gevormd voor alle communicatie, of PD, naar buitenlands publiek.²⁷ Daarnaast zou er een focus worden gelegd op het wederkerige karakter van PD: de term zou niet langer alleen zijn gericht op het overtuigen of informeren van buitenlands publiek, maar ook om van het publiek te leren. De nieuwe nadruk op wederkerigheid was van belang, omdat daarmee verondersteld werd dat de dialoog tussen de VS en andere naties zou toenemen, en daarom nuttiger zou zijn dan enkel te vertrouwen op eenrichtingscommunicatie. Hoewel deze wijzigingen werden geïmplementeerd, keerde de focus van PD terug naar de eenrichtingscommunicatie.²⁸ De verschillende gebeurtenissen in 1979 hebben geleid tot deze eenrichtingscommunicatie, de VS wilde hun positie in

²⁴ Nancy Snow, Philip M. Taylor, *Routledge Handbook of Public Diplomacy* (New York 2009) p.19.

²⁵ Snow, Taylor, *Routledge Handbook*, p.19.

²⁶ Ibidem, p. 19.

²⁷ Nicholas J. Cull, *The Cold War and the United States Information Agency: American Propaganda and Public Diplomacy, 1945–1989* (New York) p. 361.

²⁸ Cull, *The Cold War*, p 361.

verschillende regio's behouden en maakten gebruik van PD om het publiek van andere staten voor zich te winnen.

Om de PD-strategie van Carter en zijn adviseurs te begrijpen, moet er allereerst gekeken worden naar de historische context, waarbinnen de strategie van zijn regering begrepen zal worden. De gijzelingscrisis in Iran en de Sovjetinvasie in Afghanistan kwamen op een zeer ongelukkig moment voor de VS. In een tijdperk waarin de Amerikaanse waarden en normen wereldwijd werden betwijfeld, waarbij men zich steeds minder kon identificeren met Amerikaanse belangen en ideeën, werd het steeds lastiger voor de VS om buitenlands publiek te overtuigen. Dit als gevolg van twee belangrijke gebeurtenissen: 1) De mislukte Vietnamoorlog, waarbij de Verenigde Staten zich in 1975 moesten terugtrekken door publieke onrust over de misdaden die de VS in Vietnam had gepleegd.²⁹ 2) Het politieke schandaal van Nixons Watergate-affaire, waarbij vijf mannen hadden ingebroken bij het Watergate complex, het hoofdkantoor van de *Democratic National Committee* (DNC), om de herverkiezing van president Nixon te waarborgen. Als gevolg hiervan werd president Nixon afgezet. Internationaal was het vertrouwen in de Verenigde Staten door deze twee gebeurtenissen sterk afgenomen.³⁰

President Jimmy Carter kwam aan de macht in de nasleep van de hierboven genoemde Vietnamoorlog en Watergate-affaire. De president wilde zodoende de koers van het Amerikaans buitenlandbeleid veranderen in de richting van mensenrechten, om het vertrouwen in de Verenigde Staten, zowel nationaal als internationaal, te herstellen. Jimmy Carter kwam het Witte Huis binnen met ideeën die verschilden van zijn voorgangers. In zijn inauguratietoespraak in 1977 sprak hij over 'A New Spirit, A New Commitment, A New America'.³¹ Hij wilde dat de VS een moreel kompas van de wereld zou zijn en daarbij was het van belang om mensenrechten centraal te stellen: 'Our moral sense dictates a clear-cut preference for those societies which share with us an abiding respect for individual human rights.'³² Met deze boodschap over mensenrechten werd Carter met open armen ontvangen in de Verenigde Staten. Toch zou zijn populariteit, en met name met betrekking tot mensenrechtenbeleid, snel afnemen.

²⁹ Schmitz, Walker, 'Jimmy Carter', p.

³⁰ Ibidem, p.

³¹ The American Presidency Project, *Jimmy Carter: Inaugural Address*, January 20, 1977, by Gerhard Peters and John T. Woolley, .

³² The American Presidency Project, *Jimmy Carter: Inaugural Address*, January 20, 1977, by Gerhard Peters and John T. Woolley, .

Mohammad Reza Shah Pahlava, de Sjah van Iran, was een Amerikaanse bondgenoot en werd door velen beschouwd als een marionet van het westen. Ondanks zijn tirannie tegenover de bevolking, het verbod op politieke partijen, bittere armoede die er heerste en talloze mensenrechtenschendingen, werd de Sjah gesteund door de Verenigde Staten. Na de Iraanse Revolutie van 1979 moest de Sjah vluchten. Kort daarop werd kanker bij hem geconstateerd en werd hij in de Verenigde Staten behandeld, wat resulteerde tot woede en onvrede van velen.³³ Ook had de Verenigde Staten weer de banden aangehaald met de omstreden president Zia ul Haq van Pakistan. De Pakistaanse president had een streven om nucleaire wapens te ontwikkelen, terwijl hij ook werd beschuldigd van het executeren van zijn tegenstander. In een review, van de CIA van 12 oktober 1979, is te zien dat zelfs politieke bondgenoten van president Zia ul Haq kritiek hadden op de nieuwe Pakistaanse president. Dit had te maken met het gegeven dat Zia ul Haq geen daadkrachtige belofte deed om nieuwe verkiezingen te houden zodat het kabinet en de ministers ook echt wat te zeggen kregen.³⁴ President Carter en de Verenigde Staten werden kwalijk genomen dat ze enerzijds mensenrechten propageerden en anderzijds bondgenoten waren met machthebbers en staten die mensenrechten schonden. Ook dit is goed terug te zien in het volgende citaat uit een rapport van de CIA ter attentie van Zbigniew Brzezinski, Carter's National Security Advisor: 'Considerable confusion and suspicion over US motives persist, however, and despite recent statements by secretary Vance and other officials there is still apprehension over the lengths to which the US may be prepared to go of pursuit in human rights objectives.'³⁵ In dit citaat wordt de internationale ontevredenheid op een treffende wijze weergegeven, waarmee we belanden bij het eerste frame, het mensenrechtenframe. Het waren niet alleen Carters idealen omtrent mensenrechten, en de toegenomen aandacht voor mensenrechten in de jaren zeventig, die zijn retoriek van mensenrechtenschendingen van Sovjet-Unie bekrachtigden, maar ook het feit dat zijn regering er zelf ook op aangevallen werd. Hij wilde op deze wijze de aandacht van mensenrechtenschendingen weer op de Sovjet-Unie richten, om zodoende meer legitimatie van de strijd voor mensenrechten door de Verenigde Staten te verkrijgen.

³³ Robert A. Strong, 'Jimmy Carter: Foreign Affairs', Miller Centre.

³⁴ CIA-RDP80T00634A000400010033-6 State Departement review completed, 12 oktober 1979, , CIA Electronic Reading, General CIA records.

³⁵ CIA-RDP80R01362A000200100001-6MEMORANDUM FOR: The Honorable Zbigniew , Assistant to the President for National Security Affairs . The attached memorandum, "Impact of the US Stand, 5 November 1979, CIA Electronic Reading, General CIA records

Carters regering moest beleid ontwikkelen ten aanzien van de gebeurtenissen van het Iraanse gijzelingsdrama, de Sovjetinvasie van Afghanistan en anti-Amerikaanse sentimenten. Door mogelijk groeiende problemen met het nieuwe Islamitische fundamentalisme begon president Carter in te zien dat het noodzakelijk was om goede banden met moslimlanden te benadrukken. Op dat moment werd het van cruciaal belang dat de Verenigde Staten niet alleen steun kreeg tegen de Islamitische fundamentalisten in Iran, maar ook moslims aanmoedigde zich te identificeren met de Verenigde Staten en niet met de Sovjets. De Verenigde Staten stond op een cruciaal punt waarop keuzes bij het benaderen van de moslimwereld de relatie met en imago van de Verenigde Staten in de regio decennia zouden beïnvloeden.³⁶ Om steun te krijgen in het Midden-Oosten moest Carters regering zich concentreren op gedeelde interesses en waarden, zoals het geloof, en daarnaast goede banden onderhouden met belangrijke actoren in de regio: 'We see a continuing need to engage with influential Muslims in a manner which simultaneously responds to both their general "Third World" identity and their role as representatives of a serious religion'.³⁷ Hiermee komen we op het tweede frame: het 'atheïstische' Communistenframe. Om Islamitische landen en moslims aan de Verenigde Staten te binden werd de Sovjet-Unie nadrukkelijk geframed als atheïstisch, als een natie dat geen religie aanhing, die zelfs tegen enige vorm van religie was.

Het was voor de VS van belang om het publiek via de media te beïnvloeden, waarbij er nadruk werd gelegd op doelstellingen die voor het beleid van de regering van belang waren: 'We have created an Agency task group, including VOA and other media, to assure continuing, policy-sensitive coverage responsive to our objectives.'³⁸ Dit was een vorm van invloeduitoefening op buitenlands publiek, zowel Islamitische landen als communistische landen. *The Voice of America* radio-uitzendingen werden al in 1977 ontwikkeld.³⁹ In april 1979 werd er een Perzischtalige uitzending van VOA toegevoegd voor het Iraanse en Afghaanse publiek.⁴⁰ 'Public opinion and foreign policy indicates that leaders are increasingly attentive

³⁶ Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 29 December 1979, FRUS, 1977-1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3, p. 592-592.

³⁷ Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 29 December 1979, FRUS, 1977-1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3, p. 592-592.

³⁸ Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 28 December 1979, FRUS, 1977-1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3

³⁹ Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 9 juni 1977, FRUS, 1977-1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3. doc 62.

⁴⁰ Memorandum From Paul Henze of the National Security Council Staff to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 15 Augustus 1979, FRUS, 1977-1980, Eastern Europe, Vol. 2, doc 65.

to general public sentiment on major foreign policy questions and that segments of the public had developed an impressive array of instruments for pressuring governments.’⁴¹ Kortom, het internationale publiek werd beïnvloed zodat zij op hun beurt druk konden uitoefenen op hun eigen regering, zodat op deze wijze steun ontstond voor het buitenlandbeleid van de Verenigde Staten. Zoals blijkt uit een ander document van de National Security Council vermenigvuldigden de Verenigde Staten in 1980 niet alleen de VOA uitzendingen in het Perzisch, maar verspreidden de Verenigde Staten een rapport van Buitenlandse Zaken op internationale schaal. 48.000 pamfletten met de titel ‘The Global implications of the Soviet-invasion in Afghanistan’ werden in vier talen verspreid in 52 landen, gepaard met 149 kopieën van twee videotapes genaamd ‘Invasion Afghanistan’ en ‘Olympics 1980’ die onder andere in Korea, Portugal en Spanje op de nationale televisie werden uitgezonden.⁴²

Het mensenrechtenframe

Naom Chomsky en Edward Herman hebben in de jaren tachtig een propagandamodel van de media geïntroduceerd. Een van de methodes die de media toepast in dit model is dat dezelfde casussen op een andere manier worden geportretteerd: ‘waardige slachtoffers’ versus ‘onwaardige slachtoffers’. Hierin laten Chomsky en Herman zien hoe slachtoffers geportretteerd worden in de verschillende mediadiscoursen. De ‘waardige slachtoffers’, slachtoffers ‘van staatsterreur waar vijandelijke staten verantwoordelijk voor zijn’⁴³, krijgen aanzienlijk veel aandacht in de media en worden gehumaniseerd. Deze ‘waardige slachtoffers’ worden op een manier geprojecteerd die een emotionele reactie teweegbrengt en de publieke opinie vormt. Bij ‘onwaardige slachtoffers’ verloopt de beeldvorming geheel anders. ‘Onwaardige’ slachtoffers zijn juist slachtoffers van staatsterreur waar de Verenigde Staten en hun bondgenoten verantwoordelijk voor zijn.⁴⁴ Om ‘het internationale publiek te informeren en te beïnvloeden ter bevordering van het eigen nationale belang’,⁴⁵ kan het ‘waardige

⁴¹ Action Memorandum From the Director of the Office of Research, Directorate for Programs, International Communication Agency (Burnett) to the Associate Director for Programs (Schneidman) and the Deputy Associate Director for Programs (Winkler), 12 September 1979, , FRUS, 1977–1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3, doc, 182,

⁴² Public Affairs Strategy on Afghanistan, 19 May 1980, Digital National Security Archive, CIA Covert Operations: From Carter to Obama, 1977-2010

⁴³ J. Klaehn, ‘The Propaganda Model: Theoretical and Methodological Considerations.’, *Westminster Papers in Communication and Culture* vol.6, num. 2, p.50.

⁴⁴ Klaehn, ‘The Propaganda Model’, p.43–58.

⁴⁵ Snow, Taylor, *Routledge Handbook*, p.19.

slachtoffers' versus 'onwaardige slachtoffers' model worden toegepast op het PD-beleid van Carter.

Om het waardige slachtoffer te benadrukken werden ook verhalen de wereld in geholpen waar de regering van Carter niet zeker over was, om zo meer compassie bij de Afghaanse bevolking en vooral de rest van de wereld teweeg te brengen. In een memorandum van de CIA komt naar voren dat de Verenigde Staten bewust 'nieuws' hadden gelekt waar ze nog niet zeker van waren: 'The Secretary raised the issue of the possibility of Soviet use of chemical warfare in Afghanistan. He was inclined to play this in low key at the time since our evidence was rather thin. He had indicated that they had deliberately leaked the possibility of its use.'⁴⁶ Het internationale publiek kreeg zodoende het idee dat de Sovjets mensenrechten hadden geschonden. Hiermee werd de mensenrechtenretoriek gebruikt om de publieke opinie jegens de Sovjet-Unie te beïnvloeden in het voordeel van de Verenigde Staten. Het verhaal over mogelijk gebruik van chemische wapens komt ook terug in geanalyseerde kranten zoals de Britse *The Guardian*, waarin de notie van chemische wapens wordt ontkracht:

'Thus, at the beginning of this year, there were allegations that – supported by the US State Department [...] – that the Soviets were using poison gas. Rebel groups willingly showed journalists the "victims" of such gassings, and it became clear that while the Russians may have used some disabling gas [...] there was no proof whatever that the Geneva convention was being breached.'⁴⁷

Het bovenstaande citaat geeft treffend weer hoe deceptie door de VS werd gebruikt om de eigen doelen te bereiken, namelijk door de Sovjet-Unie in een kwaad daglicht te stellen. Dat het mensenrechtenframe veelvuldig werd ingezet om de Sovjet-Unie te demoniseren, is ook terug te lezen in het een uitspraak van President Carter:

'We are considering still other humanitarian steps we can take to help UNHCR and the Government of Pakistan care for these unfortunate Afghan people who have been forced

⁴⁶ CIA-RDP81B00401R002300060001-3 MEMORANDUM FOR THE RECORD SUBJECT: Conversation with Secretary and Deputy Secretary of Defense, 28 January 1980, CIA Electronic Reading, General CIA records

⁴⁷ Afghanistan's bitter fight: one year on *The Guardian* Dec 23 1980, Historical Newspapers: *The Guardian* and *The Observer* (1959-2003) p.

to flee their homes and now suffer from cold and hunger because of the brutal Soviet invasion and occupation of their homeland.’⁴⁸

Het ‘waardige en onwaardige slachtoffers’-model van Chomsky en Herman komt hierin goed naar voren. De Afghaanse vluchtelingen worden door president Carter neergezet als ‘waardige slachtoffers’ van ‘staatsterreur waar vijandelijke staten verantwoordelijk voor zijn⁴⁹’, in dit geval de Sovjet-Unie. Zodoende proberen de Verenigde Staten een emotionele reactie bij het internationale publiek teweeg te brengen. In een memorandum van 1 februari 1980 wordt opnieuw stellig aangegeven dat er goed gezocht moet worden – door de CIA en defensie – naar alle wreedheden van de Sovjets. ‘I tasked both these agencies to see if they could come up with reasonable and documentable package of Soviet atrocities in Afghanistan, and they undertook to do so.’⁵⁰

Het atheïstische Communistenframe

Niet alleen werd religie, de Islam, ingezet om Operation Cyclone – de geheime Amerikaanse operatie voor het financieren van de Mujahedeën in Afghanistan – te rechtvaardigen en het imago van en beeldvorming rondom de Sovjet-Unie te beïnvloeden. Het atheïstische Communistenframe van de Sovjet-Unie werd ook gebruikt als strategie om de verspreiding van het communisme tegen te gaan. Dit werd ook gedaan door het gebruik van PD, door negatieve informatieverspreiding over de Sovjet-Unie in de media. Toen in maart 1979 al door de Sovjet-Unie via de media werd gespeculeerd over een internationale samenzwering, door de VS, China en Pakistan, om de Afghaanse regering omver te werpen, schreef Brzezinski in een handgeschreven notitie dat de CIA, ICA en Buitenlandse Zaken terug moesten slaan en zich moesten focussen op de atheïstische aard van de regeringen van zowel Afghanistan als de Sovjet-Unie.⁵¹ De volgende uitspraak van president Carter geeft dit kort en bondig weer. ‘It is a deliberate effort of a powerful atheistic government to subjugate an independent Islamic people.’⁵² Dit was onderdeel van Carters speech na de Sovjetinvasie in Afghanistan.

⁴⁸ The American Presidency Project, Jimmy Carter: *“Assistance for Afghan Refugees in Pakistan Announcement of U.S. Measures.”*, 31 January 1980, by Gerhard Peters and John T. Woolley,)

⁴⁹ Klaehn, ‘The Propaganda Model’, p.50.

⁵⁰ Meeting of the Schecter Policy information committee, 1February 1980, FRUS, 1977–1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3

⁵¹ Status Report on CIA, State, ICA Efforts on Afghanistan, 29 March 1979, DNSA, CIA Covert Operations: From Carter to Obama, 1977-2010.

⁵² CIA-RDP90-00552R000101020087-4 THE NEWYORK TIMES, SATURDAY, Transcript of President's Speech on Soviet Military Intervention in, 5 January 1980, CIA Electronic Reading, General CIA records

De Sovjetinvasie was een strategisch drama voor de Verenigde Staten, desondanks zagen de VS er ook een voordeel in om moslims te beïnvloeden:

'For both short and longer-term purposes, the invasion of Afghanistan provides an extraordinary opportunity (which we are seizing) to dramatize Soviet military and cultural imperialism, to enhance our own psychological posture in Muslim minds, and to erode Soviet identification with the non-aligned countries.'⁵³

Om deze strategie uit te voeren, werd in de media het verhaal verteld van moslims die werden 'aangevallen' door atheïstische communisten: 'They called the country another Cambodia, accusing Soviet troops of slaughtering hundreds of innocent Muslims in Afghanistan.'⁵⁴ In dit artikel van The Guardian wordt verondersteld dat de Sovjet-Unie, net zoals bij Pol Pot en het Rode Khmer regime in Cambodja, de Afghaanse moslimbevolking heeft afgeslacht. Door Afghanistan het volgende Cambodja te noemen en sterk te benadrukken dat de Sovjets onschuldige moslims afslachten, wordt er bij het publiek een beeld geschetst dat de atheïstische Sovjet-Unie bewust moslims afslacht omdat ze gelovig zouden zijn. Kortom, dat de Sovjet-Unie van Afghanistan een atheïstisch land wilde maken.

De Verenigde Staten speelde ook op andere wijze in op de emoties rondom de Islam en Afghanistan. In een memo van Brzezinski naar president Carter, van januari 1980, benadrukt Brzezinski het belang van het bieden van humanitaire hulp aan Afghaanse vluchtelingen in Pakistan:

'We must examine the question of how assistance to the Afghan refugees in Pakistan can meet the humanitarian need as well as serve other objectives. Multilateral assistance provided outside the UNHCR context (perhaps through Islamic organisations) could allow us to further the resistance effort more effectively.'⁵⁵

Tussen de regels door is terug te lezen dat Brzezinski op meer doelt dan enkel en alleen humanitaire hulp aan Afghaanse vluchtelingen verlenen. Door te stellen dat het bieden van

⁵³ Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 28 December 1979, FRUS, 1977-1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3

⁵⁴ Rebel tribesmen 'still residing Russian troops', Jan 08 1980. *The Guardian (1959-2003)*.

⁵⁵ *Memo from Brzezinski to President Carter on a long-term strategy for coping with the consequences of the Soviet action in Afghanistan*. White House, 9 Jan. 1980. U.S. Declassified Documents Online, <http://tinyurl.galegroup.com/tinyurl/5ospH0>.

hulp ook 'andere doelen kan dienen' en daarna door te gaan dat 'hulp bieden door middel van Islamitische organisaties het verzet in Afghanistan op een meer doeltreffende wijze kan bevorderen', kan geanalyseerd worden dat de Verenigde Staten graag gezien wilde worden als een staat die humanitaire hulp biedt aan de Afghaanse bevolking. Echter, de Verenigde Staten wilde hiermee bovenal hulp bieden aan het verzet in Afghanistan. Dit verzet dat gestoeld was op Islamitische normen en waarden streed juist tegen de ongelovige communisten en de Sovjetbezitters. De Verenigde Staten wisten goed op deze emoties van het verzet in te spelen door juist hulp te bieden via deze Islamitische organisaties.

Naast het benadrukken dat de Sovjets ongelovig waren, werden er ook reportages gemaakt door media, aangestuurd door de USICA, waarin werd ingegaan op de vraag hoe de Sovjet-Unie de eigen Islamitische bevolking in Centraal Azië behandelde.⁵⁶ Daarnaast werd in februari 1980 de benaming voor de Mujahedeen, die tot voor kort nog rebellen en opstandelingen werden genoemd, veranderd in 'vrijheidsstrijders'.⁵⁷ Hiermee werd het offensief om de rebellen in het openbaar te steunen, begonnen. De Amerikaanse steun aan de Mujahedeen werd daarmee neergezet als een steun aan de vrijheidsstrijders van Afghanistan, steun aan de Islamitische vrijheidsstrijders in hun strijd naar vrijheid en onafhankelijkheid, in hun strijd tegen de atheïstische en communistische Sovjets.

Strategische manipulatie

Het mensenrechtenframe en het 'atheïstische' Communistenframe werden uiteindelijk gebruikt om buitenlandse publieke te beïnvloeden, en zo internationale steun te verkrijgen voor het Amerikaanse buitenlandbeleid en geopolitieke belangen. De Carter administratie ontwikkelde een communicatiestrategie, een verhaal wat niet altijd op waarheid beruste en wat gechargeerd werd, gericht op het internationale publiek om de eigen missie te legitimeren. Er werd namelijk gevreesd voor de verspreiding van het communisme in Zuid-Azië en het Midden-Oosten en dit moest worden neergeslagen door de Verenigde Staten. De Amerikaanse belangen – om de eigen macht en toegang tot grondstoffen te beschermen, en daarbij hun positie in de Arabische Zee en de Perzische Golf te behouden – moesten ook beschermd worden.⁵⁸ Dit werd mede gedaan door het opzetten van Operation Cyclone.

⁵⁶ Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 26 November 1979, FRUS, 1977–1980, Eastern Europe.

⁵⁷ Meeting of the Schecter Policy Information Committee, 1 February 1980, DNSA, CIA Covert Operations: From Carter to Obama, 1977-2010.

⁵⁸ David Skidmore, 'Carter and his failure of foreign policy reform', *Political Science Quarterly*, vol.108, no.4 (1993) p. 701.

Omdat deze operatie gelegitimeerd moest worden tegenover andere staten, gebruikte de Verenigde Staten propaganda als diplomatiek instrument om ten eerste een alternatief te bieden voor het communisme, waarbij een weloverwogen en positief beeld van de VS werd geschetst, en waar veel overeenkomsten werden uitgelicht tussen de VS en het internationale publiek dat de doelgroep was. Daarnaast werd het imago van en de beeldvorming rondom de Sovjet-Unie negatief beïnvloed. Dat laatste werd gedaan door de framing van de vijand, oftewel: de Sovjet-Unie.

Om het internationale publiek te beïnvloeden werden twee frames gebruikt die veelvuldig terugkwamen. Het is natuurlijk vanzelfsprekend dat er mensenrechten werden geschonden in Afghanistan, maar wat er niet vergeten moet worden is dat er ook mensenrechten werden geschonden elders op de wereld. Deze gevallen kregen niet dezelfde mate van aandacht, zoals de mensenrechtenschendingen van de Sjah van Iran in de jaren zeventig.⁵⁹ Ook werden er geen militaire en financiële middelen, zoals bij Operation Cyclone in Afghanistan, ingezet om de gruweldaden in Cambodja te beëindigen.⁶⁰ Dus ondanks de traditionele bewering dat de Carter administratie een buitenlandbeleid had dat op mensenrechten was gericht, hield de regering zich voornamelijk bezig met de traditionele Koude Oorlogspolitiek in Zuid-Azië en het Midden-Oosten.

Conclusie

Het internationale vertrouwen in de Verenigde Staten nam als gevolg van de mislukte Vietnamoorlog en de Watergate-affaire omtrent President Nixon sterk af. Dit had zijn weerslag op de Amerikaanse belangen in de wereld. President Jimmy Carter kwam aan de macht in de nasleep van deze gebeurtenissen en moest zodoende de koers van het Amerikaans buitenlandbeleid veranderen. Dit deed Carter door zich te concentreren op mensenrechten, om via deze weg het vertrouwen in de Verenigde Staten, zowel nationaal als internationaal te herstellen.

Door de mogelijk groeiende problemen met het nieuwe Islamitische fundamentalisme werd het voor president Carter en zijn regering noodzakelijk om goede banden met moslimlanden te benadrukken. Ook was het essentieel voor de Verenigde Staten – ten

⁵⁹ Robert A. Strong, 'Jimmy Carter: Foreign Affairs', Miller Centre.

⁶⁰ Kenton Clymer, 'Jimmy Carter, Human Rights, and Cambodia', *Diplomatic History*, Vol.27, num.2, 1 (2003) p.246.

aanzien van de Koude Oorlog – om ervoor te zorgen dat moslims zich identificeerden met de Verenigde Staten en niet met de Sovjets. Carters regering richtte zich daarom op het benadrukken van gedeelde interesses en waarden, zoals het geloof.

Concluderend kan dus worden gesteld dat *de communicatiestrategie van Carters regering, gericht op het internationale publiek, en wat hiermee wordt verteld over de rol die Public Diplomacy had in de strategie van Carter ten aanzien van de Sovjetinvasie in Afghanistan* is gelegen in de framing van de Sovjet-Unie – het PB beleid beïnvloedde de beeldvorming van zowel het internationale als nationale publiek – en wel door middel van (1) het mensenrechtenframe en (2) het atheïstische Communistenframe. Zo blijkt uit het ‘waardige en onwaardige slachtoffers’-model van Chomsky en Herman hoe de Afghaanse vluchtelingen door president Carter werden neergezet als ‘waardige slachtoffers van staatsterreur waar vijandelijke staten (in dit geval de Sovjet-Unie) verantwoordelijk voor zijn’.⁶¹ Zodoende probeerde de VS een emotionele reactie bij het internationale publiek teweeg te brengen. Daarnaast werd door het atheïstische Communistenframe constant benadrukt. Ten eerste met de stelling dat de Sovjet-Unie geen religie aanhing, waarmee de Verenigde Staten moslims probeerden te overtuigen dat ze meer gemeen hadden met de Verenigde Staten, omdat ook zij religieuze normen en waarden nastreefden, in dit geval niet Islamitisch maar Christelijke normen en waarden. Ten tweede wilden de Verenigde Staten de internationale publieke opinie vormen door informatie te verspreiden over ongelovige Sovjets die moslims martelden en vermoordden uit naam van het communisme, en het daarmee samenhangende atheïsme. Het internationale publiek werd beïnvloed zodat ook zij druk uitoefenden op hun eigen regering, opdat uiteindelijk ook bij deze regering steun ontstond voor het buitenlandbeleid van de Verenigde Staten ten aanzien van de Sovjetinvasie van Afghanistan. Het buitenlandbeleid dat vanzelfsprekend gestoeld was op Amerikaanse belangen, om de eigen macht en toegang tot grondstoffen te beschermen in de regio, en daarbij hun positie in de Arabische Zee en de Perzische Golf te behouden.

Met dit onderzoek is getracht om een hiaat op te vullen rondom de geschiedschrijving van PD beleid van Carters regering specifiek met betrekking tot de Sovjetinvasie. De eerder besproken frames hebben een licht geworpen op het PD beleid van Carters administratie. Wel is er veel meer onderzoek nodig om een completer beeld te verkrijgen van het gehele PD

⁶¹ Klaehn, ‘The Propaganda Model, p.50.

beleid buiten de twee gebruikte frames. Ook is het interessant om onderzoek te doen naar correspondentie van president Carter met andere staatshoofden, om er op deze wijze achter te komen of Carters bezorgdheden omtrent mensenrechtenschendingen ook terugkomen in zijn correspondentie. Zo kan er een completer beeld worden verkregen van hoe mensenrechtenschendingen ten aanzien van de Sovjetinvasie daadwerkelijk van belang waren voor de Amerikaanse president die tijdens zijn presidentiële campagne van mensenrechten een essentieel agendapunt maakte.

Bibliography

Literatuur

Boeken:

- Abdali, Shaida Mohammad, *Afghanistan, Pakistan, India: A paradigm shift* (New Delhi 2016)
- Badie, Dina 'Doctrinal Cycles and the Dual-Crisis of 1979', *International Studies Perspectief* (2011)
- Brinkley, Douglas, 'Negotiating from Strength: Acheson, the Russians, and American Power.' in *Dean Acheson and the Making of U.S. Foreign Policy*, (New York, 1993)
- Jimmy Carter, *Living Faith* (New York, 1996)
- Cull, Nicholas J. *The Cold War and the United States Information Agency: American Propaganda and Public Diplomacy, 1945–1989* (New York, 2001)
- McNeill, J.R., Pomeranz, K. *Production, Destruction and Connection 1750–Present: Shared Transformations?*, The Cambridge World History (Cambridge 2015)
- Riedel, Bruce, *What We Won : America's Secret War in Afghanistan, 1979-89* (Washington 2014)
- Rozell, Mark J. Whitney, Ed., *Religion and the American Presidency* (2017)
- Snow, Nancy, Taylor, Philip M., *Routledge Handbook of Public Diplomacy* (New York 2009)

Tijdschriften:

- Clymer, Klenton, 'Jimmy Carter, Human Rights, and Cambodia', *Diplomatic History*, Vol.27, num.2, 1 (2003) p.245–278.

- Cmiel, Kenneth 'The Emergence of Human Rights Politics in the United States', *The Journal of American History*, Vol.86, No.3 (1999)
- Gienow-Hecht, J.C.E., Shame on US? Academics, Cultural Transfer, And The Cold War – A Critical Review', *Diplomatic History* vol.23 num. 3 (2000) p. 465-494.
- Klaehn, J., 'The Propaganda Model: Theoretical and Methodological Considerations.', *Westminster Papers in Communication and Culture* 6(2), p.43–58.
- Samuels, Richard J., *Encyclopedia of United States National Security* (California 2006)
- Nye, Joseph S. 'Public Diplomacy in a Changing World', *The Annals of the American Academy of Political and Social Science*, Vol. 616.
- Schmitz, David F., Walker, Vanessa, 'Jimmy Carter and the Foreign Policy of Human Rights: The Development of a Post–Cold War Foreign Policy', *Diplomatic History* vol.28 no.1 (2004).
- Skidmore, David, 'Carter and his failure of foreign policy reform', *Political Science Quarterly*, vol.108, no.4 (1993)
- Strong, Robert A., 'Jimmy Carter: Foreign Affairs', Miller Centre.

Primaire Bronnen

The Guardian:

- Afghanistan's bitter fight: one year on The Guardian Dec 23 1980, Historical - Newspapers: The Guardian (1959-2003)
- Rebel tribesmen 'still residing russian troops', Jan 08 1980. *The Guardian* (1959-2003)

CIA Electronic Reading

- CIA-RDP81B00401R002300060001-3 MEMORANDUM FOR THE RECORD SUBJECT: Conversation with Secretary and Deputy Secretary of Defense, 28 January 1980, CIA Electronic Reading, General CIA records
- CIA-RDP80T00634A000400010033-6 State Departement review completed, 12 oktober 1979, , CIA Electronic Reading, General CIA records.

Digital National Security Archive

- Meeting of the Schechter Policy Information Committee, 1 February 1980, DNSA, CIA Covert Operations: From Carter to Obama, 1977-2010
- Public Affairs Strategy on Afghanistan, 19 May 1980, DNSA, CIA Covert Operations: From Carter to Obama, 1977-2010
- Status Report on CIA, State, ICA Efforts on Afghanistan [Includes Attachment], 11 April 1979, DNSA, CIA Covert Operations: From Carter to Obama, 1977-2010
- Steve Galster, *AFGHANISTAN: THE MAKING OF U.S. POLICY, 1973-1990* (October 9, 2001).

Foreign Relations of the United States

- Memorandum Meeting of the Schechter Policy information committee, 1 February 1980, FRUS, 1977–1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3
- Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 29 December 1979, FRUS, 1977–1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3,
- Memorandum From Paul Henze of the National Security Council Staff to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 15 Augustus 1979, FRUS, 1977–1980, Eastern Europe, Vol. 2, doc 65.
- Memorandum From the Director of the International Communication Agency (Reinhardt) to the President's Assistant for National Security Affairs (Brzezinski), 26 November 1979, FRUS, 1977–1980, Eastern Europe, Vol. 2, doc 68.
- Remarks by the director of the International Communication Agency (Reinhart), 3 April 1978, FRUS, 1977–1980, PUBLIC DIPLOMACY, Vol.3, doc, 125.
- Telegram From the Department of State to Multiple Diplomatic Posts, February 3, 1977, FRUS, 1977-1980: Human Rights and Humanitarian Affairs, Vol 2,

The American Presidency Project

The American Presidency Project , *Jimmy Carter: Inaugural Address*, January 20, 1977. Online by Gerhard Peters and John T. Woolley, .
<http://www.presidency.ucsb.edu/ws/?pid=6575>. (geraadpleegd op 27 december 2017).

- The American Presidency Project, Jimmy Carter: *"Assistance for Afghan Refugees in Pakistan Announcement of U.S. Measures. ,"* January 31, 1980. Online by Gerhard Peters and John T. Woolley, <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/?pid=32871>. (geraadpleegd op 2 januari 2018)
- The American Presidency Project, *The State of the Union Address Delivered Before a Joint Session of the Congress on,* January 23, 1980 by President Jimmy Carter. <http://www.presidency.ucsb.edu/ws/?pid=33079> (geraadpleegd op 5 December 2017)